

Menekült tündér és királylány

CSIDER SÁNDOR

1950-ben született Budapesten. Népművelői diplomáját a Szombathelyi Felsőfokú Tanítóképző Intézetben, majd az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen szerezte. A Nyugat-magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központjának oktatója.

A konyhában a kis széken ültem, lábam a lavórban. Ezen a nyárestén is gondosan vizsgálgattam hegedő és friss sebeimet. Nedves ujjammal ábrákat rajzoltam poros combomra. Térdemről vízcseppeket indítottam, azok furfangos, kerge utakon érkeztek a mosdóvíz tengerébe. Húztam, halogattam a mosakodást, hisz a víz csípte az új sérüléseket. Végül összeszorítottam a fogam és villámgyors mozdulatokkal estem túl a ceremónián.

Még nem jártam iskolába. Édesapám vidéken dolgozott. A péntek éjjeli vonat hozta hozzánk, a vasárnap esti vitte vissza. Gyerekkorunk éveit a nálam nyolc évvel idősebb bátyámmal édesanyánk mellett töltöttük. Mint lámpa körül a bogárkák, nyüzsögtünk körötte este is.

— Ideje lefeküdni! — a felszólítás elsőként nekem szólt. Bekísért a szobába, ágyam szélére ült, igazgatta a takarómat, megsimogatta a hajam, majd megcsókolta a homlokom.

— A jó Isten vigyázzon rád! — bocsátott álomutamra és visszament a konyhába. Néhány perc múlva a szoba már szunnyadó csendjét a mosógép áthalló zörgése rezgettette meg.

A sötétség varázsköpenye alól előtűntek aznapi kalandjaim. Versenyt ugráltunk társaimmal a kerítéseket befutó vadsóska hegyek völgyeibe. Egy bokor mélyén titkos lakást rendeztünk be. Odahordtuk a padlásról kutakolt kincseket: kopott szőnyeget, csorba csészét, egy szivarosdobozt, melynek fedeléről szakállas matróz mosolygott ránk. Asztalként édesapám zöld katonaládája szolgált. Arra s abba tettük a szomszéd kertekből csent gyümölcsöket.

Csavargó csapatunk távolabbi, ismeretlen utcákon, háborúban megsérült, gazdátlan villákban járt. Útközben észrevétlenül ugráltunk fel egy-egy arra járó gumikerekű lovas kocsira. Percekig portyáztunk így, mígnem valamelyikünk nevetésére hátra nem fordult a kocsis. Hangos szitkozódására egyszerre ugrottunk le, s mint a földre esett szőlőfürt szemei, futottunk szertesét.

Korgó gyomrunk parancsolt haza. Ebéd után hanyatt feküdtem a szomszéd ház erdőkertjének csak általam ismert nefelejcses tisztásán.

Később a réten labdáztunk. Megszökött a lejtőn a pöttyös. Nehezen döntöttük el, ki hozza vissza. Aki dobta vagy az, aki nem kapta el?

Talán az iménti virágok szórták a port, melytől a valóság visszaidézett képei az álomban folytatódtak. Repült a légből a labda és mi szálltunk utána. Ott rúgtuk, dobáltuk. Időnként megpattant a házak kéményén. Azt már alig vettem észre, hogy az utcai lámpa bekukucska az ablakon megnézni, alszom-e. A diófa ága hívott, fedezem fel az est kinti világát.

A nyár végén egy rendkívüli alkalommal erre is sor került. Édesanyámmal és bátyámmal sötétben indultunk lefelé a hegyről. Fogtuk egymás kezét. A kertekben lopódzó árnyak nem óvakodtak túl a járda biztonságát védő kerítések sorsfalán. A nap melegétől még zsibbadt lámpaoszlopok zománcfátyol virágaikat lehajtva álltak. Láttuk, amint egy madár éles váltásokkal fel, majd meredeken lefelé száll. Nyilván a sötétség hömpölygő hullámai dobálták. Végül mintha légi lépcsőn járna, csak felfelé tartott. Ki tudja, a Föld magasából érkezve hol pihent meg az égen?

Rózsaszín lábnyomokat hagytunk a még meleg járdakövön. Közeledtünk az egyetlen házhoz, melytől világosban is féltünk. Az emeletes saroképület alagsorában kocsma élőködött. Hozzá a lépcső az épülettel párhuzamosan, még a szabadban vezetett. Igyekeztünk elkerülni. A túloldalon folytattuk utunkat. Hányásnyi fény bűzölgött pinceablaka körül. A benti cigarettagomolyos hangok közül hirtelen üvöltések csaptak fel. Egy kövér óriás szakadt ki az ajtón. Menekedett felfelé. Részeg lábai nem engedelmeskedtek riadt akaratának. Futás helyett inkább csak mászott a lépcsőkön. Bal kezével a vaskorlátba kapaszkodott, de az mint vízbeesettől a hajó, kezdett távolodni erőtlen markától. Nekivágódott a ház falának. Onnan nagyot lökött magán. A járda fölött már szinte vízszintesen repült. Kezével hiába hadonászott biztos fogódzó után. Zsákként zuhant az úttestre. Egy sovány, kockásinges alak villant utána. Mire az üldözött a kockakövekre esett, már megkerülte. A kocsma kíváncsi tömeget böfögött utánuk. Félkörre imbolyogtak. Többen sörsorsójukat is magukkal hozták.

Gyilkos erővel érték a rúgások a földön fekvőt. Az elsők után kezével még védekezett, de mindig ott igyekezett háritani, ahol az ütések már érték, a következők pedig kegyetlen pontossággal más-hová érkeztek. Inkább csak kért, esdekelt felhorzsolts tenyere, míg nem végleg a teste mellé csapódott. A legtöbb rúgás a fején találta. Ömlött a vér, a kövek közt folyt lefelé.

Én akkor úgy láttam, hogy benne fekete holló fürdik, tövises erdők akaszknak, feneketlen kutak bűzölgnek, varangyok tátognak, sárkányok tépik egymást, boszorkányok vijjognak, temetői fejfák sodródznak... Menekült tündér és királylány. Maga elé meredt a legkisebb fiú is. A kezekben a már kiürült korsók vérrel telítődtek, a borostás pofákon végigfolyva csepegték bele a részeg szemek.

Egymáshoz bújva, mozdulatlanul álltunk, mint akiket kígyóte-kintet tart fogva. Lábam remegni kezdett, szédültem. Az úttest el-futott. Megbillent és szakadni készült felénk a többemeletnyi házfal.

A visszaútra már nem emlékszem. Ezután évekig csak égő lámpa mellett mertem elaludni, mert a sötétben előlihegték a szörnyek. Ágyam alól krokodilok leskelődtek, majmok dobálták könnyveimet, bogarak másztak takarómon.